

Socialstyrelsen

Det Faglige Råds årsrapport 2018

Den nationale koordinationsstruktur
på det mest specialiserede social-
område og på området for den mest
specialiserede specialundervisning

april 2019

Viden til gavn

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Download eller se rapporten på
www.socialstyrelsen.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse
af kilde.

Indhold

1. Kort om Det Faglige Råd.....	4
1.1 Rådets formål	4
1.2 Rådets sammensætning	4
2. Rådets aktiviteter i 2018.....	5
2.1 Centrale udmeldinger	5
2.2 Forløbsbeskrivelser	6
2.3 Overvågningsfunktionen.....	6
2.4 Årlig høring af bruger- og interesseorganisationerne.....	6

1. Kort om Det Faglige Råd

1.1 Rådets formål

Det Faglige Råd for National Koordination blev etableret i 2014 og afholder fire årlige møder. Rådet rådgiver Socialstyrelsen i varetagelsen af den nationale koordinationsstruktur, der følger udviklingen i målgrupper, tilbud og indsatser og indsamler og formidler viden om effekt af indsatserne på det mest specialiserede socialområde og på området for den mest specialiserede specialundervisning, jf. servicelovens §§ 13 b-13 c.

Det Faglige Råd er et rådgivende organ, der drøfter forslag til centrale udmeldinger og rådgiver Socialstyrelsen, inden styrelsen træffer endelig beslutning herom. Derudover rådgiver rådet styrelsen om målgrupper, tilbud og indsatser i forhold til Socialstyrelsens overvågning og udarbejdelsen af faglige forløbsbeskrivelser.

1.2 Rådets sammensætning

Rådet har en formand, der bliver udpeget af Børne- og Socialministeriet.

Rådet består af repræsentanter fra Socialstyrelsen, Undervisningsministeriet, KL, Danske Regioner, Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering og VIVE. De respektive organisationer udpeger deres repræsentanter.

Rådet består endvidere af to eksperter med ekspertise på det specialiserede socialområde udpeget af Socialstyrelsen efter indstilling fra Danmarks Frie Forskningsfond samt to eksperter med ekspertise på det specialiserede specialundervisningsområde udpeget af Socialstyrelsen og Undervisningsministeriet efter indstilling fra Danmarks Frie Forskningsfond.

I 2018 bestod Det Faglige Råd af følgende medlemmer:

- Formand Bo Smith, forhenværende departementschef
- Cathrine Lindberg Bak, Socialstyrelsen
- Ulla Skall, Undervisningsministeriet¹
- Niels Arendt Nielsen, KL
- Mikkel Lambach, Danske Regioner
- Kirsten Hansen, Sundhedsstyrelsen
- Christian Solgaard, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
- Leif Olsen, VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd
- Hanne Warming, Institut for Samfund og Globalisering, Roskilde Universitet
- Kjeld Høgsbro, Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitet
- Lotte Hedegaard Sørensen, Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU), Aarhus Universitet
- Susan Tetler, Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU), Aarhus Universitet

Socialstyrelsen varetager sekretariatsbetjeningen af Det Faglige Råd. Supplerende information om Socialstyrelsens varetagelse af den nationale koordinationsstruktur kan findes på styrelsens hjemmeside via dette link: <https://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/national-koordination>.

¹ Ulla Skall er stedfortræder for Trine Elmelund Christensen (Undervisningsministeriet).

2. Rådets aktiviteter i 2018

Det Faglige Råd mødes fire gange årligt. Møderne i 2018 fandt sted i henholdsvis marts, juni, oktober og december.

Det Faglige Råd har i 2018 haft en væsentlig opgave med at rådgive Socialstyrelsen i forbindelse med den politiske opfølgning på den nationale koordinationsstruktur. I den forbindelse udarbejdede rådet en udtalelse til Socialstyrelsens opfølgingsrapport, der indgik i det samlede materiale til børne- og socialministerens drøftelse af opfølgningen med aftalekredsen i maj 2018.

I udtalelsen pegede rådet på fire udviklingspunkter, som styrelsen kan have fokus på i det videre arbejde med den nationale koordinationsstruktur. Rådet påpegede, at der er behov for:

1. At kvalificere beskrivelsen af det mest specialiserede socialområde og specialundervisningsområde for at tydeliggøre afgrænsningen til de specialiserede områder, der ikke er højt specialiseret.
2. At se på varigheden af forløbene for centrale udmeldinger, fordi der går relativt lang tid fra det tidspunkt, hvor styrelsen bliver opmærksom på risikoen for en uhensigtsmæssig afspecialisering, til det tidspunkt, hvor styrelsen reelt har mulighed for at anmode om fornyet behandling eller udstede driftspålæg.
3. At kvalificere, hvad der karakteriserer en højt specialiseret matrikelløs indsats, fordi kommunerne i afrapporteringerne på de tre første centrale udmeldinger oplyser, at de i høj grad anvender matrikelløse indsatser over for målgrupperne.
4. At videreudvikle styrelsens viden om de omfattede målgrupper og tilbud samt tilvejebringe og analysere ny data på området, og rådet bakker op om de tiltag, styrelsen allerede har taget i den forbindelse.

Endvidere har rådet rådgivet styrelsen i forhold til de fire hovedopgaver i den nationale koordinationsstruktur – centrale udmeldinger, forløbsbeskrivelser, overvågningsfunktionen samt dialog- og samarbejdsstrukturen, hvor den årlige høring af bruger- og interesseorganisationerne indgår.

2.1 Centrale udmeldinger

Det Faglige Råd har i 2018 drøftet resultaterne fra opfølgningerne på de centrale udmeldinger for henholdsvis børn og unge med alvorlig synsnedsettelse og voksne med kompleks erhvervet hjerneskade. De viste overordnet set, at tilbuddene har forskellige specialiseringsprofiler og på forskellig vis opfylder de elementer, der gælder for højt specialiserede tilbud på de to områder.

Derudover har rådet i 2018 rådgivet Socialstyrelsen i sin behandling af afrapporteringerne på den centrale udmelding for borgere med svære spiseforstyrrelser, der blev offentliggjort i marts 2018. I forlængelse heraf har rådet rådgivet styrelsen om opfølgningen på den centrale udmelding på borgere med svære spiseforstyrrelser, som styrelsen igangsatte i efteråret 2018 og forventer at færdiggøre i foråret 2019.

Endelig har rådet i 2018 drøftet Socialstyrelsens udkast til model for identifikation af behovet for nye centrale udmeldinger, der blev afprøvet for første gang i efteråret 2018. Resultaterne fra afprøvningen resulterede i et behov for særligt fokus på tre målgrupper. Det drejer sig om voksne med senfølger efter seksuelle overgreb, børn og unge med et varigt høretab og gravide

kvinder med et stofmisbrug. Socialstyrelsen foretager i foråret 2019 en nærmere analyse af de tre målgrupper med henblik på at vurdere, om der er behov for en central udmelding.

2.2 Forløbsbeskrivelser

Det Faglige Råd har i 2018 rådgivet Socialstyrelsen i forbindelse med udarbejdelsen af forløbsbeskrivelsen om børn og unge med sjældne handicap, der forventes udgivet primo 2019.

2.3 Overvågningsfunktionen

Det Faglige Råd har i 2018 rådgivet Socialstyrelsen i forhold til en ny målgruppe. Det drejer sig om gravide kvinder med et stofmisbrug. Rådets input er i forlængelse af drøftelsen indarbejdet i målgruppebeskrivelsen. Målgruppen blev i 2018 omfattet af den generelle monitorering i regi af den nationale koordinationsstruktur, der aktuelt således omfatter i alt 35 målgrupper.

Derudover har rådet i 2018 rådgivet Socialstyrelsen i styrelsens overvejelser om at optage målgruppen bestående af unge med alvorlig selvskadende adfærd, der vil blive drøftet i 2019.

Endelig har rådet i 2018 rådgivet Socialstyrelsen om styrelsens model for screening af tilbudsstrukturen for de omfattede målgrupper i regi af den nationale koordinationsstruktur. Modellen for screening af tilbudsstrukturen beskriver, hvordan Socialstyrelsen skelner mellem højt specialiserede og mindre specialiserede tilbud på det sociale område. Konkret drøftede rådet tre målgrupper som eksempler på, hvor styrelsen har identificeret et antal højt specialiserede tilbud. Socialstyrelsen i 2019 vil fortsætte sit arbejde med at udvikle screeningsmodellen samt bearbejde data på de øvrige målgruppeområder med afsæt i modellen.

2.4 Årlig høring af bruger- og interesseorganisationerne

Det Faglige Råd har i 2018 rådgivet Socialstyrelsen i forlængelse af styrelsens årlige høring af bruger- og interesseorganisationerne, der fandt sted i maj og juni 2018. Socialstyrelsen modtog i den forbindelse 31 høringssvar fra 25 organisationer, herunder 19 høringssvar på handicapområdet, ti høringssvar på udsatteområdet og to, som går på tværs af flere af målgrupperne i regi af den nationale koordinationsstruktur.

16 behandlinger af høringssvar har været kvalificeret af Undervisningsministeriet, fordi det har været Undervisningsministeriets vurdering, at høringssvarene har kunnet dreje sig om specialundervisningsmæssige problemstillinger.

18 høringssvar drejer sig om eksisterende målgrupper, og 11 af høringssvarene drejer sig om målgrupper, der ikke er omfattet af den nationale koordinationsstruktur. Endelig handler to af høringssvarene om problemstillinger på tværs af flere af de eksisterende målgrupper.

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.socialstyrelsen.dk